

ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de District (Monrad) har ogsaa meget rigtigt gjort opmærksom paa, at, saalænge man paa en kunstig Maade holder store Giendomme samlede, nemlig ved Lehn, Stambuse og Fideicommisser, saalænge er der saameget mindre Opfordring til at fremskynde og befordre en yderligere Sammenlagning af Landets øvrige Jordbrug. Det ene med det andet bestyrker, troer jeg, saaledes klart, at det nærværende Dieblif er ubetimeligt til at give en saadan Lov, som her foreligger os i en Form, der ikke vil tilfredsstille nogen af de modsatte Anskuelser. Jeg maa derfor stemme mod den.

Norgaard: Uagtet jeg har havt endeel Betænkelse ved enkelte Bestemmelser i denne Lov, saa har jeg dog troet, ikke at burde stemme imod Loven, idet den dog maaffee er nogenlunde brugelig, og jeg skal derfor tillade mig med et Par Ord at motivere min Mening i saa Henseende. Saaledes som Sagen har stillet sig for mig, troer jeg, at man i Genhold til Bestemmelserne i denne Lov, har givet Regler, hvorefter der paa en Maade kan fremstaaes baade temmelig store og temmelig smaa Giendomme. Hvad nu de smaa Giendomme angaaer, da har jeg næret nogen Tvivl om, hvorvidt en saa udstrakt Udskyfningsret bør tillades. Jeg har ikke troet, at det var saa ganske rigtigt, ligesom jeg heller ikke finder, at det er nødvendigt, thi af Hensyn til at tilvejebringe Byggepladser, er det ikke nødvendigt, da Rigsdagen allerede i forrige Session har vedtaget en Lov, som kan afhjælpe denne Mangel, og, forsaavidt som det under Sagens Behandling har været udtalt som Argument, eller lagt til Grund for en saa udstrakt Udskyfningsret, at et Huus med Have skulde være mere fordelagtigt for en Familie, end en Giendom paa $1\frac{1}{2}$ —2 Skpr. Hartkorn, da troer jeg rigtignok, at en saadan Argumentation er blot theoretisk, og har slet ingen Hjemmel i de factiske Forhold, og den tjener efter min Anskuelse ikke til at bevise Andet, end at de Vedkommende derved tilstrækkeligt have vist, at de mangle Kjendskab til de locale Forhold; thi for dem, som kjende Sagen i Praxis, maa det jo være klart, at Afgroden af en Giendom paa $1\frac{1}{2}$ —2 Skpr. Hartkorn, i Genhold til den Sparksomhed, hvor-

med den hos de fleste bliver anvendt, er en saa god Hjælp til en Families Underhold Aaret igjennem, at det ingenlunde kan sammenlignes med et jordløst Huus, og Manden, som beboer en saadan Giendom, er derved ingenlunde forhindret fra at tage privat Erhverv. Jeg troer saaledes ikke, at denne Udskyfning til $\frac{1}{4}$ Album Hartkorn er saa ganske rigtigt; den kan efter min Anskuelse meget let blive Gjenstand for Speculation, som kan have tilfølgende, at enkelte Communer kunne blive overbeholdede med saadanne Huse. Hvad nu disse store Monstergaarde angaaer, som der har været talt saa meget om, og som skulde være saa fordelagtige for Landvæsenet i det Hele, da troer jeg, at det bedste Mønster paa et godt Landbrug ligger i en kraftig og velstaaende Middelstand fremfor i de større Giendomme, og derfor troer jeg, at man ved Lovgivningen saa meget som muligt bør sørge for at bevare disse Landeendomme paa 5—6—8 indtil 12 Tønder Hartkorn; disse, troer jeg, danne den sikreste Grundvold til en kraftig Stat og ere bedst skikede til at bære de Tryk, som Tidens Omvæltninger under vanskelige Forhold medføre. Derimod er efter min Mening de meget store og de meget smaa Giendomme mere paa Veie til at skabe en Armodens Befolkning. Uagtet jeg saaledes, i Genhold til hvad jeg har udtalt, ikke troer, at Loven er saa ganske heldig, saa har jeg dog ikke troet at burde stemme imod Loven, fordi jeg meget nødtigt stemmer imod en Lov, som er nogenlunde brugelig, og skal saaledes heller ikke unddrage denne Lov min Stemme, for at bidrage Mit til, at den kan blive prøvet som Lov.

Sørensen: Det forekommer mig underligt, at den sidste ærede Taler fandt Loven saa aldeles uhensigtsmæssig med Hensyn til Sammenlægningen og Udskyfningen og dog erklærer at ville stemme for den, og det var jo altsaa at stemme for Antagelsen af hvad han selv anseer for daarligt. Han behøver heller ikke at stemme for Loven for at opnaae, hvad Loven tilsigter, for det er allerede opnaaeligt ved den nærværende Bevillingsvei, som høves; skulle vi altsaa faae denne Bevillingsvei lovligt og hensigtsmæssigt affattet til det Bedre, da kan det jo umuligt ske ved den nærværende Lov, som